

„Danskere”

ET NYHEDS- OG OPBYGGELSESBLAG FOR DET DANSKE FOLK I AMERIKA, udgivet af

Danish Lutheran Publishing House, Blair, Nebraska.

„Danskere” udkommer Onsdag i hver Uge.

Pris pr. Aargang: De Forenede Stater \$1.50. Udlandet \$2.00

Bladet betales i Forskud.

Bestilling Betaling. Adresseforandring etc. med Undtagelse af Bidrag til

Bladets Indhold adresseres DANISH LUTH. PUBL. HOUSE, Blair, Nebraska.

Alle Bidrag til Bladets Indhold — Korrespondancer, Afhandlinger og andre Artikler — sendes til dets Redaktør: A. M. ANDERSEN, Blair, Nebr.

Entered at Blair Post Office as second class matter.

Acceptance for Mailing at special rate of postage, provided for in Section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on July 8, 1918.

Advertising rates made known upon application.

I Tilfælde af, Bladet ikke modtages regelmæssigt, bedes man klage til det stedlige Postkontor. Skulde dette ikke hjælpe, bedes man henvende sig til „Danskere”s Kontor.

Naar Læserne henvender sig til Folk, som avterer i Bladet, enten for at købe hos dem eller for at faa Oplysning om det avterede, bedes de altid omtale, at de saa Avertissementet i dette Blad. Det vil være til gensidig Støtte.

Fra Den forenede danske Kirkes 23. Aarsmøde.

Vi var en hel Flok fra Omaha og Council Bluffs Tirsdag Morgen, som stævned imod Cedar Falls, og skønt vort Lokomotiv løb træet, saa vi maatte have sendt efter et andet, saa naaede vi alligevel lykkeligt frem — ca. 1 Time og 20 Minutter forsinket, og andre Flokke kom fra andre Kanter, saa vi fik straks ved Ankomsten Indtryk af, at det vilde blive et talrigt Aarsmøde.

Og da vi Tirsdag Aften naaede Cedar Falls, ventede Modtagelses-Komite og Automobileer paa os, og man førte os — som andre — først til Nazarethkirken hvor vi fik udvist Logis og havde Anledning til at købe Spiseseddel for hele Mødet. Siden befandrede man os til Methodistkirken, hvor der var ordnet Bespisning i det tilhørende Menighedshus „Basement”. Der er — i Forbigaaende sagt — Lejlighed til at bespise 250 Gæster ad Gangen. Første Aften blev alle de, som havde købt Spisebillet, bespist gratis.

Saa var vi færdige til at søge Logis og gaa til Hvile.

Onsdag Formiddag samledes vi saa — efter at have indtaget Frokost nævnte Sted — i Nazareth Kirke til Aabningsguds-tjeneste.

Efter at der var prælueret fra Orgelet, bad Stedets Præst den almindelige Indgangsbon, og vi sang Salmen: „Kom Regn fra det høje, lad Jorden oplives” (678).

I Stedet for den almindelige Altertjeneste foran Prædiken ledte Formanden os i Fremsigelsen af Trosbekendelsen.

Past. James C. Petersen prædikede ud fra 2. Mos. 14, 15: „Siger til Israels Børn, at de skulde drage frem.” Han fremhævede med Styrke, at Fremrykning er en Livsbetingelse. Der illustreredes med Træk fra Krigsskuepladsen i Frankrig. Det var Amerikanere, baade Befalingsmænd og menige, der absolut vilde fremad, og det var Vejen til Sejr.

Vi skal ikke flytte bort fra den gamle Kirkegrund, men vi skal fremad i Arbejdet. Vi maa rykke frem med opladte Øjne for Synden og Nøden, ikke mindst i vort eget Hjerter.

Vi maa fremad, ikke blive liggende i Løbegraven men op og indtage „no mans land”. Vi maa indtage nyt Land, ikke nøjes med at prædike for dem, der ikke forstaa andet end vort danske Sprog, ogsaa Ungdommen maa vi vinde.

Aabningsprædiken plejer jo at komme i Aarsberetningen, saa der vil man kunne læse den udførligere.

Efter Prædiken sang vi: „Stiftet Guds Søn har paa Jorden et aandeligt Rige” (664).

Efter Velsignelsen fra Alteret ved Formanden sang vi videre: „Guds Ord det er vort Arvegods” (309).

Slutningsbøn ved Stedets Præst. Nu erklærede Formanden det 23. Aarsmøde for Den forenede danske lutherske Kirke i Amerika aabnet i den treenige Guds Navn, bød de mange ankomne Deltagere i Aarsmødet Velkommen ud fra et Ord om „Guds vældige Haand.”

Der udnævntes en Fuldmagtskomite, og Repræsentanterne for Kredsen anmodedes om at vælge hver sit Medlem til Nominationskomiteen. — Past. Andreasen bød paa Menighedens Vegne Gæsterne Velkommen og gjorde Tillysninger.

Eftermiddags Sessionen Onsdag begyndte med Salmen: „Til Himlene rækker din Miskundhed Gud,” hvorefter Pastor I Gertsen læste den 103 Salme og ledede i Bøn. Derpaa sang man Salmen: „Nu takker alle Gud.”

Navnelisten oplæstes, og der viste sig at være 63 Præster og 61 Delegater til Stede.

Nominationskomiteen rapporterede. Som Ørdsstyrere valgtes Pastor A. W. Lund og Pastor L. H. Kjær. Pastor J. C. Christiansen blev Hjælpesekretær, Komite Nr. 1 kom til at bestaa af Præsterne E. R. Andersen, H. W. Bondo, N. J. Bing, samt Delegaterne Adolf Nielsen, Northfield og Th. Kaldahl, Ruskin.

Herefter oplæste Samfundsformanden sin Indberetning. Bl. a. pegte han paa, at en ny Tid er i Frembrud. Det er guddommelige Tanker, der ligger bag Kravene om Fremskridt paa alle Omraader. Sammenslutning og Samarbejde er Feltraabet i vor Tid. Men midt i Stræbene maa den korsfæstede ikke tabes af Syne, men indtage den største Plads. Vi venter, at Jødefolket vil snart vende tilbage til deres rette Land. Tor vi ikke vente, at Muhammedanerne vil trættes af deres falske Gudsdyrkelse og tage mod Evangeliet. Vort Program skal være dette at leve, bede, arbejde og ofre.

Ordet maa forkyndes og Sakramenterne forvaltes til Herrens Ære og Sjæle til Frælse. Dette er Formaalet for alt vort Arbejde. Det gamle Evangelium maa lyde, om den nye Tid bliver ny i Virkeligheden.

Den nye Tid medfører ogsaa Vanskeligheder især paa det sproglige Omraade.

Sygdom og Død har vi ikke været forskaaet for. En af vore Medarbejdere, Pastor H. J. Dahlstrøm, har faaet Hjemlov. Han havde en lang Arbejdsdag, dels i Danmark og dels i Amerika. Pastor Dahlstrøm var en af disse lykkelige Guds Folk, der bevarede sin kristelige Ungdom i sine Alderdøm. Velsignet være hans Minde. Og Herren være en Hjælper og Trøster for hans Husstru.

Til Menighedsopgaver var der i Aarets Løb givet \$200,000, og til Samfundsopgaver \$72,333.69.

Sprogkravene maa mødes. Og vi staa overfor Forandringer i vor Japanmission. — een japansk luthersk Kirke i Japan bør være løst. Der maa findes en Mand mere til Indianermissionen, som med Tiden kan afløse Pastor Nielsen. Ligeledes bør der ansættes en Præst mere i Utahmissionens Tjeneste. Vi maa ogsaa tage Stilling til The National Lutheran Council.

Prof. Vig talte dernæst i Faveur af, at den f. Kirke optager et Missionsarbejde i Queensland, Australien. Pastor P. Lignard gav, Anledning til at fremstille denne Sag for Aarsmødet.

Pastor H. Bertelsens Rapport fra Forlagshuset udstviste et Underskud paa \$1004.46.

Kirkeraadet indbragte et Forslag angaaende Australmissionen, der lød paa \$500 aarlig Understøttelse af denne Sag. Det overgaves Komite Nr. 1. til Overvejelse.

Samfundskassererens Indberetning var meget opmuntrende. Den

udviste et betydeligt Overskud i næsten alle Kasser.

Onsdag Aften holdt Past. A. M. Andersen Pastoralprædiken i M. E. Kirken over Emnet „Menneskets Ideal”. Det paapegedes, at Mennesket var skabt i Guds Billede med Fuldkommedhed som Maal. Ved Syndefaldet forandredes Mennesket, men Guds Maal med Mennesket forandres ikke. Gud stillede sit Krav til Mennesket gennem Loven paa Sinai. Dens Krav samler sig om Kærlighed, „Du skal elske”, og Syndens Væsen er Egoisme eller Egenkærlighed.

Det er nødvendigt at fremholde Idealen i vor Forkyndelse baade for at overbevise om Synd, for at fremme Helliggørelse og for at opflamme Hellighedshaabet. Kristus er det ideale Menneske, og som saadant er han bleven vor Stedfortræder, og som den uskyldige kunde han betale Syndens Sold for os.

Præsterne J. C. Carlsen og H. M. Hansen holdt hver en kort engelsk Prædiken i den danske Nazareth-Kirke. Past. Carlsen pegede særlig paa Glæden i Himlen og Glæden i Hjertet over en Synders Omvendelse, og Past. Hansen opfordrede til Overgang fra Mørkets til Lysets Rige og skildrede disse to Rigers forskellige Væsen.

Torsdag Morgen talte Past. N. C. Carlsen ved Andagten Kl. 8.15 i Nazareth-Kirken om Apostelen Peter. Hovedvægten i dette Foredrag lagdes paa at vise, hvorledes Simon Jonas’ Søn blev til Peter, Klippemanden, der trods sin naturlige Tilbøjelighed til at stole paa egen Kraft kom til at staa saa fast paa Guds Ords Klippe, at han kunde staa frem paa Pinsedagen som den frygtløse Leder og tilsidst følge sin Herre i Korsfæstelsesdød, endog med Hovedet nedad.

Formiddags-Sessionen. Denne som andre Formiddags-sessioner aabnedes Kl. 9.15 i Metodistkirken. Vi sang Salmeverset „Aand over Aander, kom ned fra det høje,” og Pastor E. Nielsen læste et Skriftafsnit og holdt Bøn. Sekretærens Referat fra forudgaaende Session oplæstes og godkendtes. Der var 76 Præster og 79 Delegater til Stede.

Der blev optaget 7 Menigheder i Samfundet, nemlig: Den engelsk lutherske Calvary Menighed, Denmark, Wis., Nazareth dansk ev. luth. Menighed, Cedar Falls, Ia., Vor Frelsers dansk ev. luth. Menighed, Owatonna, Minn., Lukas ev. luth. Menighed, Buffalo, Wyo., Bethania ev. luth. Menighed, Minden, Nebr., Vor Frelsers ev. luth. Menighed, Winton, Calif., Nazareth ev. luth. Menighed, Otsago Co., N. Y.

Der bades om Guds Velsignelse over disse Menigheder og deres Tilslutning til Samfundet.

Formanden i Direktionen for Dan. Luth. Publ. House indberettede angaaende vor Forlagsforretnings Virksomhed. Han fremhævede, at Forretningen væsentlig drives som Mission, hvorved mangen Fortjeneste tabes. — Alle Indberetninger vil jo udkomme i Aarsberetningen.

Der gaves Past. Lignard Anledning til at udtale sig om Forholdene i Queensland, Australien, men Beslutninger i Forhold til denne Mission vil fremkomme senere.

Samfundets Kasserer indberettede. Hans mange Tal skal vi ikke befatte os med her, kun nævne, at der var Overskud i saa at sige alle Kasser, og ellers henviser til Aarsberetningen. Der vil man faa fuld Besked.

Nu valgtes Komite Nr. 3, og den kom til at bestaa af Præsterne H. Nielsen, I. M. Andersen, P. M. Petersen og Delegaterne Erik Jensen, Omaha, og J. C. Lee, Council Bluffs.

En af de lutherske Missionærer fra Japan, der var ankomne, Rev. E. T. Horn, bød velkommen, og han aflagde Hilsen fra vore Missionærer i Japan.

Komite Nr. 4 valgtes og kom til at bestaa af Præsterne L. H. Kjeller, H. J. Vammen og James Petersen og Delegaterne H. Han-

sen, Hutchinson og George Due, Racine.

Komite Nr. 5, Præsterne H. L. Jensen, I. M. Hansen og A. M. Nielsen og Del. Lars Christensen, Trufant, Mich., og Martin Iversen, Falmouth, Me.

Ordinationskomiteen kom til at bestaa af Præsterne A. L. J. Scholm, J. J. Kildsig, L. Pedersen og L. H. Kjær og Delegerterne Jakob Hansen, Farmington, Minn., Rasmus Nielsen, Neenah, Wis., og Ole Grau, Cedar Falls, Ia.

Der er maaske mange af Lærerne, som ikke forstaaer, hvad disse Komiteer Nr. 1, 2, 3, 4 og 5 betyder. Jo, Sagen er den, at Aarsmødet jo modtager Indberetningerne fra Formanden, Sekretæren, Kassereren, fra Skolen og Forlagshuset og Rapporten fra andre Bestyrelser eller Komiteer, der har arbejdet i Kirkens Tjeneste i Aarets Løb, og for saa at kunne handle paa Grundlag af nævnte Indberetninger er det, man vælger Komiteer til nøjere at gennemgaa dem og foreslaa for Aarsmødet, hvad der bør forhandles og besluttes i Anledning af det indberettede.

Der foretoges Valg af Kirkeraadsmedlemmer. L. Vedsted, Staplehurst, Nebr., og C. D. Skov, Racine, Wis., blev begge genvalgt.

Torsdag Middag, eller mellem Indtagelsen af Middagsmaden og Eftermiddags Session, toges der et Fotografi af Aarsmødeforsamlingen i Fronten af Nazareth Kirken, og siden gav Byens Folk — ordnet af „Commercial Club” — forstod vi — os en Automobiltur i Byen og dens umiddelbare Omegn. Som de fornemste Steder, vi kørte forbi, skal nævnes — Byens Automobil-Væddeløbsbane, „State Teachers College” (der har en 1200 Student) og „Greenwood Cemetery.”

Torsdag Eftermiddags-session. Ungdomsforbundets Styrelse rapporterede — 76 Foreninger i Forbundet og 2777 Medlemmer. Forbundet arbejder i Harmoni med Kirken og har støttet flere af dens Missioner. Rapporten overgaves til Kom. Nr. 5.

Rapport fra Børnehjemsbestyrelsen viste, at der i Elk Horn, Ia., er 34 Børn og i Waupaca, Wis., 16. Der henstilledes at udvide Virksomheden saaledes, at vi bliver i Stand til at tage imod flere Børn, som nu gaar til andre Hjem. Ligeledes henstilledes at lade hvert Hjem faa sit Board of Trustees. Rapporten overgaves til Kom. Nr. 4.

Formanden for Pensionsfondet rapporterede Fondet har nu 112 Medlemmer, 17 flere end i Fjor. Grundfondets Størrelse er \$46,355.17. Kassens Indtægter har ikke strækket til, saa pensionerede Præster har kunnet faa \$500 og Enkerne \$300. Præsterne har faaet \$325 og Enkerne \$212.50 hver. Men der var ca. 80 Menigheder, som ikke havde sendt Bidrag til Kassen. Rapporten overgaves til Kom. Nr. 5.

Past. J. Madsen rapporterede fra Alderdomshjemmet i Brush. Der er 35 gamle, af hvilke de 21 har frit Ophold. Der har været 4 Dødsfald. Helbredstilstanden er god. Der lægges Planer til Opførelse af en Bygning for de gamle.

Der modtoges Hilsen fra Past. Markussen, som saa vidt skønnes ligger for Døden, og det besluttedes at sende ham en telegrafisk Hilsen med Hebr. 13, 5: „Jeg vil ingenlunde slippe dig og ingenlunde forlade dig.” Past. Beck ledte Forsamlingen i Bønnen for den syge Broder.

Past. Gertsen gav en Rapport fra National Luth. Commission om vor Kirkes Deltagelse i Krigstjenesten. Vi fik fat i Tallet paa dem, der var i Tjeneste, nemlig 2209, men Antallet af faldne, døde af Sygdom og saarede undslap os.

Past. Laursen rapporterede angaaende Indsamlingen til Lærerlønnskassen. Der var 39 Menigheder, som intet havde givet, og det, der var henstillet dem at indsamle, beløb sig tilsammen til \$990. Og saa var der Menighe-

der, som havde givet mindre end deres Andel, men der var ogsaa Menigheder, som havde givet langt mere, end hvad de var lignet til.

Valg af Medlemmer paa Skoledirektionen resulterede i, at Past. J. C. Pedersen og Mr. Ove T. Andersen genvalgtes.

S. S. Komiteens Rapport. Komiteen havde væsentlig arbejdet med Udgivelse af Bøger til Brug i Søndagsskolen. Den henstillede paa Grund af Anmodning at lade Tekstbøger udkomme ogsaa paa Dansk. Der var Steder, hvor man bruger begge Sprog, og saa ønsker man at have samme Tekstbøger i hele Skolen. Rapporten overgaves til Kom. Nr. 5.

Kom. Nr. 1 rapporterede, og paa Grundlag af, hvad den foreslog, besluttedes — 1 at Beretning om en Samfunds-Præsts Død herefter høres staaende, og der udtales Sympati med de sørgende; 2. Tilkendegivelse af Sympati med Mrs. Dahlstrøm, 3. Tilkendegivelse af Sympati med Past. Scholm og Past. H. P. Andersen i Anledning af deres Hustruers Død, 4. At sidste Aarsmødes Beslutning om Oprettelse af en niende Kreds tilbagekaldes, 5. At Formandens Løn forhøjes med \$200 om Aaret og Kassererens med \$100.

Aarsmødet udtalte sin Glæde over Mrs. Winthers Helbredelse fra en livsfarlig Sygdom, Paaskønnelse af hendes opførende og dygtige Arbejde ved sin Mands, Missionær Winthers Side, og Ønske om, at hun maa blive sparet for Missionen i mange Aar.

Aarsmødet tilstømte vore Japanmissionærers Ønske om Sammenslutning af de lutherske Missioner i Japan til een japansk luthersk Mission.

Aarsmødet udtrykte sin Glæde over det trofaste Arbejde, vore Missionsarbejdere iblandt Indianerne har udført og saa udholdende fortsætter og paalagde Kirkeraadet at se at finde en Medhjælper for Past. Nielsen i denne Mission.

Et Forslag om, at Den forenede dan. ev. luth. Kirke i Am. bliver Medlem af National Lutheran Council tilstømtes efter en Del Debat.

Kom. Nr. 2 fremlagde sin Rapport, men der blev ikke Tid til dens Drøftelse. Sessionen sluttedes.

Torsdag Aften. Før omtalte Rev. E. T. Horn fra Missionen i Japan holdt et omfattende Foredrag om den Mission, hvori ogsaa vore Missionærer staa og arbejder.

Han begyndte med at give en geografisk Oversigt over Landet og Missionsmarken der. Særlig pegede han paa de større og vigtige Bycentre. Blandt andre fremdrog han Kurume som et betydeligt Centrum for den lutherske Mission.

Saa dvælede han ved den lutherske Missions Betydning og Opgave i Japan; Her omtalte han „The Church of Christ” i Japan. Det er en Sammenslutning af Presbyterianere, tysk Reformerte og hollandsk Reformerte, en stærk Organisation, en National-Kirke. Men Lutheranerne kan ikke slutte sig til denne Organisation, men har en selvstændig Mission der. Den maa forplante sin herlige Arv der, idet den „sticks to the faith.”

Men netop for at kunne hævde sig som en selvstændig Kirkeafdeling derovre behøver den mange Ting ganske haardt. Kirken i Kurume er en prægtig Bygning, den bedste, den lutherske Kirke har i Landet. Her fortalte han bl. a., at Pastor Yonemuras Søn har tegnet et Billede af Kristus i Gethsemane til denne Kirke.

De behøvede straks 5 andre Kirker derude, en Seminarbygning, en Barmhjertighedsanstalt og en Pigeskole. De var Bygmestre uden Redskaber. De behøver ogsaa en Højskole. Andre Kirker rejser deres Standard. Vi maa blive i Stand til at opdrage vore Ynglinge gennem

Højskole som Forberedelse for det teologiske Seminar.

Rev. Horn lagde ogsaa Vægt paa, at der i denne Mission var aabne Døre som aldrig før, og det gjaldt at gaa ind ad dem, benyttede Anledningen.

Det var paaafaldende, hvor den unge Mand i de faa Aar, han har været i Japan (7 Aar) har orienteret sig og faaet Indsigt i Forholdene og hvad der behøves for at drive Missionen der med Held. — Missionens aandelige Side kom han ikke videre ind paa. Han lagde sine Tilhørere paa Sinde at læse en Artikel i „The Lutheran Youth” af Mrs. Nielsen.

Salmen: „God’s word is our great heritage”, (Vor Gud han er saa fast en Borg).

(Mere.)

Kirkens Organisation.

IV.

Idet vi nu gaar et Skridt længere, skal vi først standse ved, hvad der fortælles i Ap. Gr. 6. Kap. 1—6.

Her siges, Hellenisterne (omvendte græsktalende Jøder) knurrede imod Hebraerne (omvendte hebraisktalende Jøder), fordi deres Enker blev tilsidesat ved den daglige Uddeling. Kap. 4, 35 var der sagt, at der blev uddelt til enhver, efter hvad han havde Trang til.

Lukas fortæller ikke, om der var Grund for Hellenisternes Klage, men derimod, hvorledes „de tolv” tog Forholdsregler for, at der ikke skulde være Aarsag til saadan Knurren.

Han skriver nemlig: „Da sammenkaldte de tolv Disciplenes Skare og sagde: „Det huer os ikke at forlade Guds Ord for at tjene ved Bordene. Udser derfor, Brødre! iblandt eder syv Mænd, som have godt Vidnesbyrd og ere fulde af Aand og Visdom; dem ville vi saa indsette til denne Gerning. Men vi ville holde troligt ved i Bønnen og Ordets Tjeneste.”

Lukas fortæller saa videre, at denne Tale behagede hele Mængden, og der valgtes syv Mænd, som de stillede frem for Apostlene, og disse bad og lagde Hænderne paa dem.

Her er opstaaet Trang til noget mere end Apostlembudet eller Tjenesten i Menigheden, og saa opretter man et Embede eller en Tjeneste i Forhold til Trangen, ikke før.

Det er Disciplenes Forøgelse, som det udtrykkelig siges, der affødt Trangen til en særegen Tjeneste, Diakonttjenesten (Diakonater).

Det ligger lige for her at minde, hvad Jesus sagde til de vordende Apostle i sin Afskedstale til dem: „Men naar han, Sandhedens Aand, kommer, skal han vejlede eder til hele Sandheden” (Joh. 16, 13).

Angaaende Styrelsen eller Ledelsen lægger vi her Mærke til, at det er „de tolv” der holder vaagent Øje med Tilstanden i Discipelskaren (Ordet Menighed bruges ikke endnu her), men de handler ikke i egen Magtfuldkommenhed. De sammenkalder „Disciplenes Skare”, forelægger dem Tilstanden og beder dem som „Brødre” at udse syv Mænd iblandt dem, som har godt Vidnesbyrd og ere fulde af Aand og Visdom.

Den hele Mængde viser Interesse for Sagen, og de handler efter Apostlenes Anbefaling. Det er Mængden, Skaren, der foretager Valget af de syv, Apostlene beskikker dem til Gerningen under Bøn og Haandspaalægelse.

Hvilken Visdom der er lagt for Dagen i denne ligefremme Handling. Der er lagt Beslag paa hele Skarens (Menighedens) Interesse. Og hvorfor skulde hver frelst Menneske ikke være Interesse for Tilstanden i Menigheden saa vel som Lederne.

Det ligger udenfor vor Opgave at gaa nærmere ind paa Diakonater eller Diakonttjenestens Karakter eller dens Betydning i Kirken. Kun lægger vi Mærke til, at her ved Begyndelsen, bli-